

Vad är "Union busting"?

Vissa begrepp är svåra att översätta. *Union busting* är ett sådant, men kort sammanfattat handlar det om olika metoder som företag använder för att motverka eller försvaga arbetarnas organisering i fackföreningar.

Detta förkastliga beteende är vanligt i USA, där det till och med finns konsultfirmor som specialiserat sig på att hjälpa företag med detta. Det handlar inte sällan om att baktala och sprida desinformation om facket, eller att på olika sätt straffa fackligt aktiva.

Det finns också mer subtila sätt. I Tyskland hade fackföreningen IG Metall planerat ett möte på Teslas fabrik. Då anordnade företaget plötsligt ett stormöte med gratis lunch för de anställda, för att "konkurrera" med facket.

Starkt lagskydd för organisering

I Sverige var det vanligt förr att arbetsgivarna systematiskt motarbetade facklig organisering. Det förekommer fortfarande, men som tur är mer sällan nuförtiden. Vi har dels ett starkt skydd i

lagen för facklig organisering, dels har vi grundlagsskyddad konflikträtt. Det innebär exempelvis att om det finns medlemmar som vill ha kollektivavtal men företaget vägrar, så finns en möjlighet för facket att ta ut medlemmarna i strejk om man bedömer att det skulle hjälpa. När kollektivavtal väl är uppnått blir däremot båda parterna bundna av fredsplikt.

Krävs inte en majoritet i Sverige

Lek då med tanken att vi skulle ha det som i exempelvis USA, där det krävs att en majoritet av de anställda röstar ja till att ens få organisera sig fackligt på arbetsplatsen. Då skulle det vara lockande för företagen även här i Sverige att börja motarbeta facket, för att se till att så få som möjligt blir medlemmar. Med sådana förutsättningar skulle det bli väldigt svårt att organisera medlemmar och teckna kollektivavtal. Då skulle vår svenska arbetsmarknadsmodell falla, och förmodligen ersättas av en mycket konfliktfylld relation mellan arbetsgivare och anställda.

